

İLKÖĞRETİM OKULLARINDA GÖREV YAPAN BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN MESLEKLE İLGİLİ HEDEF VE SORUMLULUKLARI VE BEDEN EĞİTİMİ DERSİNE İLİŞKİN EĞİTİM ÖĞRETİM YAKLAŞIMLARI

Nevin GÜNDÜZ¹ Gürkay YILMAZ²

Geliş Tarihi: 13.01.2009
Kabul Tarihi: 27.05.2009

ÖZET

Bu çalışmanın amacı; Ankara'da ilköğretim okullarında görev yapan beden eğitimi öğretmenlerin, meslekle ilgili hedef ve sorumlulukları ve beden eğitimi dersine ilişkin eğitim öğretim yaklaşımlarını tespit etmektir. Çalışmada ayrıca öğretmenlerin kişisel bilgilerine göre meslekle ilgili hedef ve sorumlulukları ve beden eğitimi dersine ilişkin eğitim öğretim yaklaşımları arasında farkın ortaya çıkarılması amaçlanmıştır.

Çalışma grubunu, Ankara'da 76 ilköğretim okulunda görev yapan 94 beden eğitimi öğretmeni oluşturmaktadır. Çalışmada veriler anket yoluyla elde edilmiştir. Anket üç bölüme ayrılmıştır. Birinci bölüm; kişisel bilgileri, ikinci bölüm; öğretmenlerin meslekle ilgili hedefleri, üçüncü bölüm ise; öğretmenlerin beden eğitimi dersine ilişkin eğitim-öğretim yaklaşımlarını kapsamaktadır. Çalışmada anketin güvenilirlik katsayısı α : .86 olarak bulunmuştur. Verilerin analizinde frekans ve yüzde dağılımları kullanılmış, öğretmenlerin kişisel bilgilerine göre anket görüşlerinde fark olup olmadığını tespit etmek için t- Testi ve Tek Yönlü Varyans Analizi, $p < 0.05$ anlamlılık düzeyinde analiz edilmiştir. İstatistiksel olarak farkın anlamlı çıktığı ölçümlerde farkın nereden kaynaklandığını tespit etmek için POT-HOC uygulanarak TUKEY- HSD yöntemi kullanılmıştır.

Sonuç olarak, öğretmenlerinin anketteki eğitim ve öğretim yaklaşımlarıyla ilgili görüşlere tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. Öğretmenler, meslekle ilgili hedef ve sorumluluklarında "kendilerini geliştirmek" şeklinde belirtilmişlerdir. Çalışmada ayrıca öğretmenlerinin eğitim durumları (lisans-yüksek lisans), hizmet süreleri, katıldıkları hizmet içi eğitim kursları ve okullarında spor salonu olup olmadığına göre anket görüşlerinde anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir ($p < 0.05$).

Anahtar Kelimeler : Beden eğitimi öğretmeni, hedef , sorumluluk, eğitim öğretim yaklaşımları

THE PHYSICAL EDUCATION TEACHERS IN PRIMARY SCHOOLS FOR THE TARGETS AND RESPONSIBILITIES FOR THE RELATED WITH PROFESSION AND TRAINING AND EDUCATION APPROACHES FOR PHYSICAL EDUCATION COURSES

ABSTRACT

The purpose of this study was to determine the targets and responsibilities related with the job and the training approaches to the physical education courses, of the physical education teachers working in primary schools. In the study, views also studied with teachers according to personal variables.

The workgroup was formed by combining 94 teachers working in 76 primary schools of Ankara. The variables of the data have been obtained by questionnaires. The questionnaire consists of three sections: First section included personal data, second was related to the targets of the teachers on their jobs; the third was about the educational approaches of the teachers. Alfa reliability coefficient was found as α : 0.86. Frequency and percentage distributions during the analysis of the data were tabulated. To determine the variation of approaches of teachers to the questionnaire, according to personal variables t-test and uni-directional variance analysis with $p < 0.05$ have been applied. Sources of differences between values were determined by using TUKEY HSD.

As the result, teachers' targets and responsibilities related with the job was "to improve themselves". It was determined that the teachers completely agree with the opinions in the questionnaire related to the training and teaching approaches. it was also evaluated that there are apparent differences on the responses of the teachers according to personal variables such as; education (graduate, post graduate), duration of service, internal trainings participated and availability of gym in the school ($p < 0.05$).

Key Worlds: Physical Education Teachers, Target, Responsibility, Teaching and Learning Approaches

¹ Ankara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

² Ahmet Cevdet Paşa ilköğretim Okulu Beden Eğitimi Öğretmeni

GİRİŞ

Öğretme- öğrenme etkinliklerinde öğretmenin yeri çok önemlidir. Başarılı bir öğretmen olmak için sahip olunan nitelikleri dışsal etkilerle kazanmak yeterli olmamaktadır. Bunun için ayrıca güdü ve isteğin varlığı önem taşımaktadır. Öncelikle bireyin öğretmen olmak istemesi ve mesleği sevmesi de çok önemlidir(1).

Eğitim faaliyetlerinin genel amacı bireylerin içindeki yaşadıkları topluma sağlıklı ve verimli bir şekilde uyum sağlamalarına yardımcı olmaktır. Eğitim sisteminin kendisinden beklenen görevleri etkinlikle yerine getirebilmesi, yani geçerli öğrenmelerin oluşturulmasında öğrenme öğretme sürecinin, merkezi bir önemi olduğu söylenebilir. Her eğitim durumunda yer alması gereken öğeler: İpucu, öğrenci katılımı, pekiştirme, geri bildirim ve düzeltmedir (2,3).

Öğretmen, doğru davranışların kazanılıp kazanılmadığını ve öğrenme ile meydana gelmiş olan aksaklıkların olup olmadığını belirleme ve öğrenmeyi engelleyen olası güçlükleri saptamak için geri bildirim, düzeltme, pekiştirme ve ipucu gibi etkinliklere başvurmalıdır. Çünkü geri bildirim, düzeltme gibi öğeler öğretim hizmet niteliğini ve öğrenme düzeyini belirleyen en önemli öğelerdir. (3,4). Geri bildirim ve düzeltmelerin sıklıkla kullanılması, öğrencileri cesaretlendirerek motivasyonlarını ve böylece performanslarını yükseltmektedir. Ayrıca Öğretim stilleri de öğrenme ortamını etkili kılmakta ve kolaylaştırmaktadır (3, 5, 6, 7, 8). Ayrıca, öğretmen niteliğinin öğrenci başarısındaki değişkenliğini %5 ile açıklarken, öğretim hizmetlerinin niteliği başarıdaki değişkenliğin %25 ini açıklar (9). Bu bağlamda çalışmada amaç, Ankara'da ilköğretim okulları beden eğitimi öğretmenlerin, meslekle ilgili hedef ve sorumlulukları ile beden eğitimi dersine ilişkin eğitim öğretim yaklaşımlarını tespit etmektir. Çalışmada ayrıca öğretmenlerin kişisel bilgileri (yaş, hizmet süresi, eğitim durumu) ile meslekle ilgili hedef ve sorumlulukları ve beden eğitimi dersine ilişkin eğitim öğretim yaklaşımları arasındaki farkın ortaya çıkarılması amaçlanmıştır.

MATERYAL VE YÖNTEM

Çalışmanın evrenini, 2005-2006 Eğitim-Öğretim yılında Ankara'da devlet ilköğretim okullarında görev yapan 528 beden eğitimi öğretmeni, örneklemini ise, 2005-2006 Eğitim-Öğretim yılında Ankara' da 76 devlet ilköğretim okulunda görev yapan, 94 beden eğitimi öğretmeni oluşturmaktadır. Öğretmenler çalışmaya gönüllü katılmışlardır.

Veri Toplama Aracı

Çalışmada veriler anket yoluyla elde edilmiştir. Anketi oluşturan görüşler konuyla ilgili çeşitli kaynaklardan elde edilmiştir. Bu soru havuzundan hazırlanan sorular daha sonra uzman görüşüne başvurulmuş anketin ön uygulaması 45 beden eğitimi öğretmene uygulanmıştır. Daha sonra ankette geçerlilik güvenilirlik çalışması yapılarak son şekil verilmiştir. Anket üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm; kişisel bilgileri, ikinci bölüm; beden eğitimi öğretmenlerin meslekle ilgili hedefleri, son bölüm ise; öğretmenlerin beden eğitimi dersine ilişkin eğitim-öğretim yaklaşımlarını kapsamaktadır. Anketi oluşturan toplam 39 soru için 5 li Likert Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek maddeleri 1: Hiç katılmıyorum, 2: Katılmıyorum, 3: Az Katılıyorum, 4: Katılıyorum, 5: Tamamen Katılıyorum seçenekleriyle verilmiştir. Anketin Crombach Alpha güvenilirlik katsayısı α : .86 olarak bulunmuştur. Ankette cevaplanmayan sorular, değerlendirilmeye alınmamıştır.

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde ortalama, standart sapma, frekans ve yüzde dağılımları kullanılmıştır. Ayrıca çalışmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerinin eğitim durumları (lisans-yüksek lisans vb), hizmet süreleri, katıldıkları hizmet içi eğitim kursları ve okullarında spor salonu olup olmamasına göre anket görüşlerinde fark olup olmadığını tespit etmek için t testi ve Tek Yönlü Varyans Analizi, $p < 0.05$ anlamlılık düzeyinde analiz edilmiştir. Farkın hangi değişkenden kaynaklandığını tespit etmek için Tukey HSD testi kullanılmıştır.

BULGULAR

Tablo 1. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Kişisel Bilgileri

DEĞİŞKEN	DÜZEY	N (Sayı)	%(Yüzde)
YAŞ (yıl)	20-29	21	22.3
	30-39	36	38.3
	40-49	30	31.9
	50 ve üzeri	7	7.4
Hizmet Süresi	0-5 yıl	19	20.2
	6-10 yıl	21	19.1
	11-15 yıl	23	21.3
	16 yıl ve üzeri	31	30.9
Eğitim Durumu	Lisans	83	88.4
	Yüksek Lisans	11	11.6
Spor salonu	Var	35	46.1
	Yok	41	53.9

GÜNDÜZ, N., YILMAZ, G., “İlköğretim Okullarında Görev Yapan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Meslekle İlgili Hedef ve Sorumlulukları ve Beden Eğitimi Dersine İlişkin Eğitim Öğretim Yaklaşımları”

Çalışmaya katılan beden eğitimi öğretmenleri 20-50 yaş aralığında, çoğunlukla lisans mezunu (88.4) ve % 46’sı okullarında spor salonu olduğunu, % 53,9’u ise spor salonu olmadığını belirtmişlerdir.

Tablo 2: Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Meslekle İlgili Hedef ve Sorumlulukları

		N	X	YÜZDE VE DAĞILIMLARI				
				1	2	3	4	5
1	Beden Eğitimi ve Spor alanındaki çalışmalarımızı okul destekliyor.	91	3.8	3,23	6,36	21,120	34,733	30,529
2	Beden Eğitimi ders saatleri yeterli.	92	2.5	26,325	26,325	15,815	22,121	6,36
3	Beden Eğitimi müfredat programını sınıf seviyesine göre uyguluyorum.	91	4.1		5,35	13,713	42,140	34,733
4	Okulumun hedefleri ile benim hedeflerim aynı.	89	3.3	7,47	15,815	25,324	26,325	18,918
5	Beden Eğitimi Dersi müfredat programı çağın gereksinimini karşılıyor.	91	2.6	17,917	23,222	28,427	23,222	3,23
6	Okulumuzun ders içi ve ders dışı etkinliklerinde kullanılan araç-gereçleri yeterlidir.	90	2.9	15,815	22,121	23,222	22,121	11,611
7	Okulumuzdaki spor salonları ve açık alanlar yeterlidir.	91	2.6	26,325	24,223	15,815	16,816	12,612
8	Meslekle ilgili kendimi yeterli hissediyorum.	89	4	1,11	3,23	12,612	46,344	30,529
9	Meslekle ilgili kendimi geliştiriyorum. (Yüksek lisans, seminer, sempozyum)	90	3.8	1,11	10,510	22,121	28,427	32,631
10	Beden Eğitimi ders içi ve ders dışı faaliyetlerinin etkili yürütülmesinde okul idaresi ile iletişimim olumlu ve yeterlidir.	92	3.9	4,24	6,36	13,713	41,139	31,630
11	Ders dışı etkinliklerde okuldaki sınıf ve branş öğretmenleri ile iletişimim yeterlidir.	94	3.9	2,12	4,24	17,917	49,547	25,324
12	Okuldaki ders içi ve ders dışı etkinliklerde öğrenci velileri ile iletişimim yeterlidir.	93	3.7	3,23	6,36	22,121	46,344	20,19
13	Mesleğimi severek yapıyorum.	94	4.7		1,11	1,11	24,223	72,669
14	Mesleğim bana manevi haz veriyor.	93	4.2	1,11	1,11	15,815	37,936	42,140
15	Mesleğim maddi açıdan tatminkâr.	93	2.5	18,918	26,325	33,732	15,815	3,23
16	Meslekte uzmanlık ve başöğretmenlik uygulamalarını destekliyorum	89	2.7	30,529	16,816	10,510	21,120	14,714
17	Uzman ve başöğretmen uygulamaları beni kendimi geliştirmeye yönelik motive ediyor.(Yüksek lis, doktora)	90	2.7	24,223	18,918	22,121	18,918	10,510

1: Hiç katılmıyorum, 2: Katılmıyorum, 3: Az Katılıyorum, 4: Katılıyorum, 5: Tamamen Katılıyorum

Beden Eğitimi öğretmenleri, ders saatlerinin yetersizliği ve mesleğin maddi açıdan tatminkar olması konularına az katıldıklarını belirtirken, meslekle ilgili kendini yeterli hissetmesi, severek yapması, mesleğin manevi hazzına tamamen katıldıklarını belirtmişlerdir. Öğretmenler, anketteki görüşlere **katıldıklarını** belirterek, görüşlerin ortalaması ($\bar{X} = 3,40$) olarak tespit edilmiştir (Tablo 2).

Tablo 3: Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Eğitim Öğretim yaklaşımları

		N	X	YÜZDE VE DAĞILIMLARI				
				1	2	3	4	5
1	Beden Eğitimi öğretmeni hareketin nasıl yapıldığını açıklamalıdır.	93	4.5	1,11		5,35	28,427	63,260
2	Beden Eğitimi öğretmeni hareketin nasıl yapıldığını göstermelidir.	93	4.5	1,11		5,35	28,427	63,260
3	Beden Eğitimi öğretmeni tüm öğretim tekniklerini yeri geldikçe kullanmalıdır. (komut, eşli, problem çözme	93	4.6			5,35	20,19	72,669
4	Beden Eğitimi öğretmeni derste öğrencinin bilişsel, psikomotor, sosyal gelişimini desteklemelidir.	91	4.6		1,11	3,23	20,19	71,668
5	Öğrencilere sürekli dönütler vermek onların başarısını artırır.	93	4,3		1,11	10,510	38,937	47,445
6	Öğrencilerin doğru, yanlış ve eksik yönlerini belirleyerek kendilerine bildiriyorum.	92	4.4			8,48	37,936	50,548
7	Öğrencilerin doğrularını el-kol hareketleri, jest ve mimiklerle destekliyorum.	93	4.5			5,35	35,834	56,854
8	Öğrencilerin yanlış ve eksiklerine karşı ilgili geri bildirim yapıyorum. (düzeltici, yansız,ve değer ifadeleri v.s.)	93	4.4		3,23	4,24	33,732	56,854
9	Derslerde kendine güvenmeyen-başarısız öğrencileri anlayışla karşılıyorum.	93	4.2	1,11	5,35	6,36	42,140	43,241
10	Öğrencilerimin kendine güvenlerinin artmasını sağlıyorum.	93	4.6			2,12	34,733	61,158
11	Öğrencilerin motivasyonlarını arttırmak için onlara her zaman pozitif yaklaşıyorum.	93	4.2			7,47	54,752	35,834
12	Ders başında öğrencilerin derse karşı ilgilerini arttırmaya çalışıyorum.	93	4.3		1,11	5,35	51,649	40,38
13	Öğrencilerin kendilerini başarılı hissetmelerini sağlamak için birçok fırsat yaratıyorum.	93	4.3		1,11	8,48	43,241	45,343
14	Öğrencilerin kendi psikolojilerinin davranışlarını nasıl etkileyeceği noktasında onları aydınlatmaya çalışıyorum.	93	4.2			6,36	60,57	31,630
15	Öğretmen öğrencilerini optimal düzeyde uyarmalıdır.	89	4.1	1,11		10,510	53,751	28,427
16	Öğretmen öğrencinin gözünde saygın olmalıdır.	93	4.6		1,11	3,23	22,121	71,668
17	Mesajlar her zaman olumlu olmalıdır.	92	4.2	1,11	3,23	12,612	34,733	45,343
18	İletişimde bilgi verici olmalıdır.	92	4.2	2,12	1,11	10,510	38,937	44,242
19	İletişim yargılayıcı olmalıdır.	93	2.9	15,815	25,324	18,918	20,19	17,917
20	Öğretmen iyi bir dinleyici olmalıdır.	93	4.4	1,11	1,11	3,23	43,241	49,547
21	Sözsüz iletişim yeteneği iyi olmalıdır.	92	4.4			8,48	36,835	51,649
22	Açık ve anlaşılır bir biçimde bilgi verilmelidir.	93	4.7		1,11	1,11	21,120	74,771

1: Hiç katılmıyorum, 2: Katılmıyorum, 3: Az Katılıyorum, 4: Katılıyorum, 5: Tamamen Katılıyorum

Çalışmaya katılan öğretmenler, eğitim öğretim yaklaşımlarıyla ilgili ankete **tamamen katıldıklarını** belirterek, görüşlerinin ortalaması ($\bar{X} = 4.30$) olarak tespit edilmiştir (Tablo 3).

Tablo 4: Spor Salonu Olan Okula Göre 'Öğretmenlerin Meslekle İlgili Hedef ve Sorumluluklarına ilişkin' İlişkin t Testi Sonucu.

Spor Salonu	N	X	ss	t	sd	P
Var	35	61.1429	7.92666	2.623	74	.011
Yok	41	56.1707	8.49088			

Beden eğitimi öğretmenlerinin meslekle ilgili hedef ve sorumluluklarına verilen yanıtlarda, okullarında spor salonu olan ve okullarında spor salonu olmayanlar arasında anlamlı farklılık saptanmış ($p < 0.05$). Okullarında spor salonu olan öğretmenler meslekle ilgili hedef ve sorumluluklarla ilgili görüşlere daha fazla katıldıklarını bildirmişlerdir.

Tablo 5: Öğretmenlerinin Yaş'a Göre 'Uzman ve Başöğretmen Uygulamaları Beni Kendimi Geliştirmeye Yönelik Motive Ediyor' Görüşünün Karşılaştırılması (Varyans Analizi).

Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	P
Gruplar arası	15.957	3	5.319	3.165	.029
Grup içi	144.532	86	1.681		
Toplam	160.489	89			

Beden eğitimi öğretmenlerinin yaş'a göre 'uzman ve başöğretmen uygulamaları beni kendimi geliştirmeye yönelik motive ediyor' görüşünün karşılaştırılması sonucu anlamlı fark tespit edilmiştir ($p < 0.05$). Yapılan TUKEY HSD testi sonrası fark, yaşları 20–29 ve 40–49 olan öğretmenler arasında tespit edilmiş. Sonuç olarak, 20–29 yaşları arasında olan öğretmenler uzman ve başöğretmen uygulamalarının kendilerini geliştirmeye yönelik daha fazla motive ettiğini belirtmişlerdir.

Tablo 6: Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Hizmet Süresine Göre 'Beden eğitimi ve Spor Dersi Çağın Gerekliliğini Karşılıyor' Görüşünün Karşılaştırılması (Varyans Analizi).

Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	P
Gruplar arası	9.948	3	3.316	2.860	.042
Grup içi	92.754	80	1.159		
Toplam	102.702	83			

Beden eğitimi öğretmenlerinin hizmet süresine göre 'beden eğitimi ve spor dersi çağın gerekliliğini karşılıyor' görüşü arasında anlamlı fark tespit edilmiş ($p < 0.05$). Yapılan TUKEY HSD testi sonrası fark, hizmet süresi 11–15 yıl olan beden eğitimi öğretmenleri ile 0–5 yıl olan öğretmenler arasında tespit edilmiş. Sonuç olarak hizmet süresi 11–15 yıl olan öğretmenler, beden eğitimi ve spor dersi çağın gereksinimlerini karşılıyor görüşüne daha fazla katıldıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 7: Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Hizmet Süresine Göre 'Meslekte Uzmanlık ve Başöğretmenlik Uygulamalarını Destekliyorum' Görüşünün Karşılaştırılması (Varyans Analizi).

Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	P
Gruplar arası	20.362	3	6.787	3.357	.023
Grup içi	155.662	77	2.022		
Toplam	176.025	80			

Beden eğitimi öğretmenlerinin hizmet süresine göre, 'meslekte uzmanlık ve başöğretmenlik uygulamalarını destekliyorum' görüşü arasında anlamlı fark tespit edilmiş ($p < 0.05$). Yapılan TUKEY HSD testi sonrası fark, hizmet süresi 0–5 yıl olan öğretmenleri ile 16 yıl ve üzeri olan öğretmenler arasında tespit edilmiştir. Sonuç olarak, 0–5 yıl hizmet süresi olan öğretmenler, meslekte uzmanlık ve başöğretmenlik uygulamalarına daha fazla katıldıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 8: Öğretmenlerinin Hizmet Süresine Göre 'Uzman ve Baş Öğretmen Uygulamaları Kendimi Geliştirmeye Yönelik Motive Ediyor' Görüşünün Karşılaştırılması (Varyans Analizi).

Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	P
Gruplar arası	18.792	3	6.264	3.957	.011
Grup içi	123.464	78	1.583		
Toplam	142.256	81			

Beden eğitimi öğretmenlerinin hizmet süresine göre 'uzman ve başöğretmen uygulamaları beni kendimi geliştirmeye yönelik motive ediyor' görüşünün karşılaştırılması sonucu anlamlı fark saptanmıştır ($p < 0.05$). Yapılan TUKEY HSD testi sonrası fark, hizmet süresi 0–5 ve 6–11 yıl olan öğretmenleri ile hizmet süresi 16 yıl ve üzeri olan öğretmenler arasında tespit edilmiştir. Sonuç olarak, hizmet süresi 0–5 yıl hizmet süresi olan öğretmenler, uzman ve başöğretmen uygulamalarının kendilerini geliştirmeye yönelik daha fazla motive ettiğini belirtmişlerdir.

Tablo 9: Öğretmenlerinin Hizmet Süresine Göre 'Öğretmenler Hislerini ve Düşüncelerini Öğrencilere Yansıtmalıdır' Görüşünün Karşılaştırılması (Varyans Analizi).

Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	P
Gruplar arası	10.314	3	3.438	3.257	.026
Grup içi	85.498	81	1.056		
Toplam	95.812	84			

Beden eğitimi öğretmenlerinin hizmet süresine göre 'öğretmenler hislerini ve düşüncelerini öğrencilere yansıtmalıdır' görüşünün karşılaştırılması sonucu anlamlı fark saptanmıştır ($p<0.05$). Yapılan TUKEY HSD testi sonrası fark, hizmet süresi 0–5 yıl ile 16 yıl ve üzeri olan öğretmenler arasında tespit edilmiştir. Sonuç olarak, hizmet süresi 16 yıl ve üzeri olan beden eğitimi öğretmenleri öğretmenler hislerini ve düşüncelerini öğrencilere yansıtmalıdır görüşüne daha fazla katıldıklarını belirtmişlerdir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

İlköğretim okullarında görev yapan beden eğitimi öğretmenleri, meslekte kendilerini yeterli hissettiklerini belirterek, okuldaki çalışmalarının idare tarafından desteklendiğini ve kendilerini daha fazla geliştirmek istediklerini belirtmişlerdir. Öğretmenler ayrıca beden eğitimi müfredat programını sınıf seviyesine göre uyguladıklarını ve beden eğitimi ve spor ders içi ve ders dışı faaliyetlerinin etkili yürütülmesinde okul idaresi ile olumlu iletişim kurduklarını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin ankette eğitim ve öğretim yaklaşımlarıyla ilgili görüşlere tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. Ayrıca öğretim tekniklerini yeri geldikçe kullandıklarını, öğrenci gelişimini destekleyici pozitif öğrenme ortamı yaratarak, öğrencilere geri bildirim, motivasyon sağladıkları ve etkili iletişim kurduklarını belirtmişlerdir. Bu konuda yapılmış çalışmalar, öğretmenlerin pozitif yaklaşımlarının öğrenciyi etkili bir öğrenme ortamına sokarak motivasyonlarını yükselttiği, kendilerine güvenlerini yükselttiği yönündedir. (6,7,10).

Okullarında spor salonu bulunan öğretmenlerin, anketteki hedef ve sorumluluklara ilgili görüşlere daha katılımcı oldukları ve ders açısından hedefe daha fazla yönelmiş ve sorumlu hissettiklerini belirtmişlerdir. Lindholm'un çalışmasında da (11) benzer sonuçlar bulunarak, öğretmenler kendilerini amaca yönelik hissettiklerini belirtmişlerdir. Ancak Aras'ın (12) ilköğretim okullarında yaptığı çalışmasında ise, beden eğitimi dersinin uygulamada karşılaşılan zorluklar nedeniyle hedefleri ve bireysel beklentileri karşılamaktan uzak olduğu belirtilmiştir.

Çalışmada, mesleğe yeni atanmış, genç ve hizmet süreleri düşük öğretmenler, deneyimli öğretmenlere göre 'uzman ve başöğretmen uygulaması konusunda kendilerini geliştirmeleri açısından daha fazla motive olduklarını belirtmişlerdir. Kısa bir dönem önce uygulanan bu uzman ve başöğretmen uygulamalarının bir an önce tekrar uygulamaya konmasında fayda olacaktır.

Araştırmada, 'meslekte uzmanlık ve başöğretmenlik uygulamalarını destekliyorum' görüşüne, 16 yıl ve üzeri hizmet süresi olan öğretmenler, diğerlerine göre daha fazla katılmışlardır. Bu sonuç öğretmenin öğrenci ile olan iletişimindeki deneyim ve tecrübesinden kaynaklanabilir.

Öğretmenler, tüm öğretim tekniklerini yeri geldikçe kullanmalıdır görüşüne tamamen katıldıklarını belirtmişlerdir. Bu sonucu destekleyen bir çok çalışma mevcuttur (5,13).

Çalışmada öğretmenlerin, öğrencilere sürekli geri bildirim vermesinin başarıyı arttırdığı yönde görüşüne, Tjeerdsma' nın (8) çalışma sonuçları paralellik göstermektedir. Anlık geri bildirimlerin sonradan yapılan geri bildirimlere göre daha etkili olduğu ve daha sonra aynı problemle karşılaşıldığında hata yapma olasılığının düşük olduğu Benette ve Cavanaugh (14) tarafından belirtilmiştir. Bunun yanı sıra öğrencinin doğru yanlış ve eksiklerinin bildirilmesi ve düzeltilmeye yönelik geri bildirimlerin yapılması, onların performansını arttırdığı ve motivasyonunu yükselttiği yönünde pek çok araştırma sonucu bu çalışmanın sonuçlarını da desteklemektedir (2,6, 8,13,14, 15).

Çalışmada öğretmenler "iletişimde açık ve anlaşılır bir biçimde bilgi verici olmalıdır ayrıca sözsüz iletişimi iyi olmalıdır" görüşüne tamamen katılmışlardır. Erişen 'in (2) yapmış olduğu çalışmada bulguları da bu çalışma sonucunu desteklemektedir.

ÖNERİLER

1. Beden eğitimi öğretmenlerinin kendilerini yetiştirmeleri ve yeni bilgileri takip etmeleri açısından yüksek lisans ve doktora çalışmalarının okul idaresi, yönetim ve meslektaşları tarafından desteklenmeleri.
- 2- Kendini geliştiren, yenilikleri takip eden ve bir şeyler üretmek isteyen öğretmenlerin; kısa bir dönem başlatılan ve sonra sonlandırılan meslekte uzmanlık ve başöğretmen olmalarıyla ilgili uygulamaların, yeniden devam etmesi durumunda, bu öğretmenlerin meslekle ilgili iş doyumunu, motivasyonu ve güdüleri daha yüksek olacaktır.
- 3- Hizmet süresi 16 yıl ve üzeri olan öğretmenlerin performanslarını arttıracak çalışmaların (Seminer, hizmet içi eğitim faaliyetleri.. vb) daha fazla yapılması ve bu öğretmenlerin seminerlere okul yönetimi tarafından yönlendirilmeleri öğretmenlerin motivasyonlarını arttıracaktır.

KAYNAKLAR

- 1- **Demirhan, Gıyasettin, (2006)**, Spor Eğitiminin Temelleri, Spor Yayınevi ve Kitabevi-Bağırhan Yayınevi, Ankara, Sayfa:30,33
- 2- **Erişen, Y., (1997)**, "Öğretim Elemanlarının Dönüt ve Düzeltme Davranışlarını Yerine Getirme Becerileri", Eğitim Yönetimi, 3(1): 45-61

GÜNDÜZ, N., YILMAZ, G., "İlköğretim Okullarında Görev Yapan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Meslekle İlgili Hedef ve Sorumlulukları ve Beden Eğitimi Dersine İlişkin Eğitim Öğretim Yaklaşımları"

- 3- **TC. Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Genel Müdürlüğü Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programı ve Klavuzu, (2007)**, MEB,Devlet Kitapları Müdürlüğü, Ankara, Sayfa:29,31-33
- 4- **Demirel, Özcan., (1999)**, Plandan Değerlendirmeye Öğrenme Sanatı, Pegem A Yayınları, Ankara, Sayfa:135
- 5- **Duman B., (2004)**, "Data Show Teknolojisinin Coğrafya Dersinde Soyut Konuların Öğretilmesinde Öğrencilerin Akademik Başarısı ve Motivasyonu Üzerine Etkileri", The Turkish Online Journal of Educational Technology, 4(3), sayfa: 11
- 6- **Launsbery,F.M., and Sharpe,T., (1999)**, "Effectf of Sequential Feedback on Preservice Teacher Instructional interrations and Student Skill Practice", Journal of Teaching in Physical Education, 19, 58-78
- 7- **Mitchell,A.S.,(1996)**, "Relationships Between PercievedLearning environment and intrinsic motivationin Middle school Physical education", Journal of Teching in Physical Education, 15, 369-383.
- 8- **Tjeerdsma,L.B., (1997)**, "A Comparison of Teacher and Student Perspectives of Tasks and Feedback"Journal of Teaching in Physical Education,16, 388-400.,
- 9- **Senemoğlu, Nuray., (1987)**, Bilişsel Giriş Davranışlarıyla Dönüt Düzeltmenin Erişkiye Etkisi, Yayınlanmamış Doktora tezi H.Ü. , Ankara, 24.
- 10- **Whisler, J. O., (1998)**, "The İmpact of Teacher Relationship and Interactions on Self-Development and Motivation", Journal of Experimental Education, 60(1),15-30.
- 11- **Lindholm, A. J., (1997)**, Secondary School Physical Education Teacher Motivation : An Application of Personal Investment Theory, Journal of Teaching in Physical Education , 16, 426-439.
- 12- **Aras, A. E., (2000)**, İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Karşılaştıkları Sorunlar: (Eskişehir İli Örneği) Anadolu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü yüksek Lisans Tezi, Eskişehir, Sayfa: 71
- 13- **Mosston, M., Ashworth, S., (2000)**, Çeviri: Eda Tüzemen, Beden Eğitimi Öğretimi, Bağırğan yayımevi, Ankara, Sayfa: 172-173.
- 14- **Bennett,K.,and Cavanaugh,R.A., (1998)**, "Effects of Immediate Sef-Correction, Delayed Self Correction and no Correction on the Acquisition and Meintenance of Multiplication Facts By a Fourth-Grade Studentwith Learning Disabilities", Journal of Applied Behavior Analysis, 2(31): 303-306.
- 15- **Kahan,D.,Sinclair,C.,SaucierL.Jr and Caiozzi,N.N., (2003)**, "Feedback Profiles of CooperatingTeachers Supervising the Samestudent Teacher", The Physical Educator., early winter, 180-193.